

Panun rakinoita

Kaarlo Kramsun muisto.

Oululaistemme laiminlyönneistä merkimiestensä muistamisessa on paljon puhuttu ja valitettavasti siihen on aihetta ollut. Vain vanhin todella huomattavista runoilijoistamme ja kirjailijoistamme, F. M. Franzen, on päässyt niin pitkälle "suosiossa", että hänelle on pystytetty oululaisten toimesta pronssiin valettu muistomerkki ja vain yksi mainehikkaisista naisistamme on saanut osakseen saman kunnian: Saari Wacklin. Kaunis kalmistomme toki kätkee puittensa varjoon muutamia muistomerkkejä, mutta niistä ääkköä ainakaan viimeisimpiin, tarkoitan Samuli Paulaharjun ja T. Vaaskiven haudoille pystytettyihin, ei oululaissilla ole ansiota. Siellä odottaa mm. Teuvo Pakkanen hauta kauan puheena ollutta muistomerkkiään enkä todellakaan malta olla tässäkin yhteydessä kysymättä, mistä mahtanee johtua asian pitkistyminen ja mutkisuminen. Tietyvästi on Pohjois-Pohjalainen Osakunta jo toista vuotta sitten lähettänyt kaupunkimme johdolle kirjeen, jossa se ehdottaa jonkinlaista yhteistoimintaa tässä mielessä, mutta saanee odottaa vastausta turhaan! Kehittäisinkin osakuntaa olemaan omatoiminen: toimikunta vain uudeelleen kokoon ja suunnitelmat vireille. Jos Oulu havahtuu mukaan, niin ehkäpä se siihen sitten. Näyttäkööt nuoret esimerkkiä Helsingistä käsin.

Helsingistä käsin on sekin aloite lähtenyt josta nyt aia telin pakista. Oulun Silla, jonka läsenet siellä kaukana kotikaupungista tuntevat läheisen yhteensuuluvaisuutensa, on nyt päässyt sanoista tekoihin. Se on nimittäin päättänyt ryhtyä "merkkäämaan" oululaissia merkittäviä rakennuksia, tunnettujen kansalaisten syntymäkoteja ja kortteeripaikkoja ine, ja ensimmäisenä valmistuu nyt Tuomaisen kiviveistämössä Sillan alauksesta Kaarlo Kramsun syntymä- ja kasvinkodin seinään kiinnitettävä muistotaulu, jota Sillan lähetystönä lauantai-

na saapuvat naulaamaan tunneut kansalaiset, raatimies Yrjö Simillä, maisteri Lauri Merikallio ja yhteiskuntatieteitten kandidaatti Lauri Pohjola, joka si.äpaitsi tällä viikolla debyteeraa kirjailijana. Sunnuntaina klo 12 paljastetaan muistotaulu Kramsun syntymäkodin, talon Heinätorinkatu 21:n seinässä. Tilaisuuden järjestelystä huolehtij täällä viimeaikoina hiljaiseloa viettänyt Merikoski-kerho, joka lisäksi samana sunnuntaina, siis tk. 14 päivänä, järjestää olulaismattinean kaupungintalon juhlasalissa klo 14. Silloin esiintyvät kaikki maini utvamasti hauskaksi muodostuvassa oululaiskonferenssissa, jonka kaltaista ei ole järjestetty täällä aikaisemmin. Vanhat oululaiset pitänevät tilaisuuden mielessään, koska heillä siten on tilaisuus saada terveisiä sukulaisiltaan ja ystäviltaan Helsingistä, ja nuorille tilaisuus taas tuotulahuksen vuosien takaa, ajasta, joka heille on tuttu vain puheista. Nimenomaan Lauri Pohjolan esiintymisvuoroihin kiinnittäisin houmiota, sillä hänen esikoisteoksensa, joka samalla on laatuun ensimmäinen, oulunmurteinen pakinakokoelma "Jäijienlähtö ja muita kuvauksia vanahasta Oulusta" ilmestyy siihen mennessä ja siitä humoristienameusin tulokas, mutta ei varmastiakaan heikoin lukee monta mehekasta juttua. Kuuleman perusteella tiedän, että hra Pohjola osaa myös esittää oulunmurteen. Tässä on siis kysymys samalla kertaa sekä kotiseutuhistoriallisesti että maakuntakirjallisesti merkittävästä ta-pauksesta.

Kramsunin ja hänen elämäntyöhönsä on meillä ollut viikolla aihetta palata lyöhemmin uudelleen, mutta tämä vain riittäeksi arv. lukijoille. Tunnettako tuon vanhan talon Heinätorink. 21? Suosittelemme iltakävelyä tai aamupromenaadia, jotta sekin aukko sivistyksessä tulisi täytettyä!